

EN RYKANDE VEKE

En intressant skildring från livet i Canadas prarier av den framstående författaren och skalden

Robert Stead

(Copyrighted in all countries of the Berne Convention and in the United States of America, 1924.)

STORA sträckor av kuperat slättland, bildande ett rutigt landskap med svartmylliga åkrar. Här och där en grönskande aspdrunge; här och där ett kastanjebädd, vittmålad, skuggrikt och fredligt. Gräs, grönt och frodigt, med en purpurmalta av vrispor, glänsande vattenytan i en mängd små insjöar. Vita molnparter svävande i ett krutigt svanar i det oändliga blå.

En landsväg, som löper rakt fram i öändlighet; tvärs över de ofantliga vidderna; förbi det rutiga landskapet med dess svarta åkrar badande i värme sken; genom en ändlös gränd, med tagtårnsbalkar och fönstorsidor. En gopher vid väskanten, som sitter upprätt och vislar. Färsk fuktig mylla från en grävslinga hål, uppkastat över hjulspåret. Telefonledningarnas surrande. Vattnet, porlande genom en landsvägstrumpa. En kråka, som sitter tyst på en gräsströ.

Borta på kronet i Öster varesbliver man plöjligt en fläck, där, varest vägen avtecknar sig emot skyn. Den växer hastigt och blistrar i solskenet, under det den närmar sig. Så småningom antager den konturerna av det mest välkända av alla föremål på slättilandsvägen, hästens, sadeln, droskans och den dunkla tävns vargen följare — en fordöbil. Num ett hundra alnar, och den ger sig tillkännas som en gammal automobill, som vinglar och skramlar och slänger med sina stänkscarmar som en jakthund med sina bron.

En karl och en gosse sitta i framstället, karlen vid ratten. Gossen är ej mer än åtta eller nio år gammal, och hans ljuvliga lilla ansikte, uppåtvänt i riktning mot hans följeslagare, vittnar om intresse och barnlig hänförelse. De två äro ljuvligt inbegripna i samtal, och efterom vi skola vara deras resällskap genom denna berättelse, kunna vi så gärna hejla dem här och kliva upp i åktonet.

En väldig stört! Hundöronskärmen dunkar på hjulet. "Hoppsan då, Ante! Vackert i backarna! Du får inte flyga över en landsvägstrumpa på det viset!"

"Gossen låt höras sin röst i en kraftig röst. "Du lovade ju, i går, pappa X, mina du inte?"

"Vad lovade jag, Reed? Jag har glömt det."

"Mina du inte? När vi voro fast i gytjan, tog du i ratten med båda händerna och sade: 'Ante, laga så vi komma ur det här, så skall jag vara mera hövlig mot dig efteråt; jag skall inte be dig vada i gytjan, och jag skall alltid kalla dig med ditt fulla namn — Antlop, — så där sade du.'"

"Verkligen, det gjorde jag! Men han tog oss ju inte ur dyptiden, eller hur? En lantman fick ju lov att dra oss med sitt hästspann, och det kostade oss vår sista dollar."

"Ja, men det var ett löfte, och vi kommo ut." envälsades pojken. De rullade framåt och hade just nått kronet på nästa kulle. Plöjligt kom en insjö bakom till en släkte.

"Hall, Antlop!" Och förtären hejlsade bilen. En hel minut betraktade de två resenärerna i tyfnad skådespelet framför sig. Slättilandet övergick tvärt till en djup dalskänna, vars sluttningar övartill pryddes av björt avstickande dunnar av ljusgröna asprådar och balm-O-Glades, nedtill med mera mörkgröna ställiga alnträd. Mellan de breda stranderna, fyllande dalbottnen, låg insjön, vars yta glänste som en spegel av kvickelvet.

"Detta måste vara insjön, som visas på vår karta," sade Calvin Beach. "Se, där på den västra ändan är myrarnas djupa grönska. Bortom myrarna svänger vägen, enligt kartan, tvärs över dalen, och det finnes en bro över An, som utmynnar i insjön."

"Och vi skola slå läger där för natten, icke sant, pappa X?"

"Det var meningem, om bara Antlopens förblir trogen intill ändan."

UTMED kronet av insjöns norra strand färdades de, gossen försänt i stum beundran vid åsynen av de av insjön återspeglade flytande molnpartier, förtären upptagen av sin bil och av tankar, vilka sannolikt, oakat den fridfulla omgivningen, hade i sig, de också, något av moln och skugga. Afvennas skuggor blevo allt längre, där de släpade bak de resande; solstrålarna tråffade deras ansikten mer och mer vågrätt; landsvägen upp rullade sig lukt ett ändlost bilte under de framflytande hjulen.

Snart hade de nått dalens nivå. Cal slog från bromsarna, och bilen rörde sig framåt i följd av den erhållna fart. Här vände de mot söder, och en hög skuggbil, med lustiga, avlägna hjul och mycket för stor överdel gled tyst till vänster om dem, till dess de låde in i en dunkel av närldriga alnträd.

"Hej, pappa X!" utropade gossen och klappade med händerna. "Vi ha vunnit! Se, den körde i kapp med Anti — Antlop och hade ögonen på oss i stället för på landsvägen, och så körde den rakt mot alnträden!"

"En chaufför gör nog bäst i att titta på vägen."

"Ja," instämde gossen. "Dår kunde råka vara en landsvägstrumpa."

"Den unge mannen gjorde min av att ha fått en knuff i vecka livet. 'Bra måttat!' medvar han. 'Men akta dig.'"

Plöjligt råkade den slingriska vägen ut sig framför dem, liksom med en knyck i sin väldiga ryggrad. Man färdades nu över en jämn stråkyvä, med de lättelika bergarna av en stålbro, men till sidan, nästan undanskynd av gräs och aspelinor, kik en blick ned till ett sammalt vadställe, varest nybyggarnas hade tagit sig över än under ett tjugotal år, innan bron uppfördes, tagit sig över än under ett tjugotal år, innan bron uppfördes.

"Detta borde vara en bra liggerplats; vad säger du om det, Antlop?"

De stego ur och sträckte sina lemmar. "Till den stora stupen och till baka igen!" kom Reeds plöjliga utmaning. Han hade ästad med vindens hastighet, medan hans följeslagare tvekade ett ögonblick för att sedan kappas desto tvirigare. Pustande nådde de fram i jämnbred, men gossens hand var den första att vidröra den hundrade stänkscarmen.

Reed hämtade matsäcken ur bilen, medan Cal med några torra grenar gjorde upp eld på stengrunden. Inom kort fräste köttbullar i stekpannan, och doten av ängande de gick upp lukt behagligt rökverk från deras lilla altare. En varm köttbulle, klunven och inlagd mellan två väldiga broderkivar, och kvallsviden var i ordning.

Sedan de låst undan kvartererna av sin måltid och skurat kökkrälen i sanden, ställde sig gossen nere vid vattenbrynnet och fick stenar att skutta över bäcken. Han roade sig därmed, till dess att de gula ljusstrimorna dogo bort mellan träden och stålbron återspeglade bild följande sig i dunkel. En eller två stänger uppfångade hans öra ljudet från en flygande vidand, och hans skarpa blick upptäckte den snabba luftsegelaren, just som den försvann i den grå rymden; en gång vågade sig en desmanstrått fram från den motsatta stranden och dök, tyst och smidigt, då den möttes av en av Reeds stenar, en gång dånade en skjuts över bron; för övrigt var allt tystnad, med undantag av vattnets porlande och plasket av stenarne, som gossen kastade därpå.

"Nå Reed," sade en röst bakom honom. "Nu är det tid att krypa till kofs. Läs nu ditt bibelspråk och lägg dig," sade Cal, sedan de en stund betraktat den döende bron."

Gossen knäppte sin händer, och med ansiktet vänt mot de strålände stjärnorna uppgräde han högtidligt orden: "En förbråkad rö skall han icke sönderbräta, och en rykande veke skall han icke utsläcka."

"Det var ju det sista min roade, far!" sporde gossen.

"Ja, Reed."

"Där därför kallade ni mig Reed," emedan min mor var en förbråkad rö, är det icke så, pappa X?"

"Jo, min gosse. Men det begripur du icke. Någon gång kanhända skall de begripa det." Men för sig själv förnyade han det till gossens döda moder givna löftet: "Han skall det aldrig! Han skall det aldrig!"

ANDRA KAPITLET

TIGANDE tog Reed av sig sina knäbyxor och sin skorta, vilka utgjorde hans huvudsakliga beklädnad; skorna och strumporna hade han tagit av sig tåligt på kvällen, då han gick för att kasta stenar i vattnet. Ett ögonblick glimtade hans flygliga unga kropp i eldskenet; sedan förvann den med en kramprat rörelse i fällarna av hans nattkorta.

"Kammarbetjent, är det bäddat?" frågade han.

"Ja, min herre, är det bäddat," svarade Cal allvarsamt.

Innan de anträdde resan, hade Cal Beach med användande av en rörligare verktyg och med hjälp av en vänligt sinnad smed företagit en något granlaga kirurgisk operation på den äldriga fordöbil, som han just då hade

* R5 heter på engelska reed - Översättarens anmärkning.

kommit i besittning av Fransalotes ryggsäck hade amputerats vid sidorna och så anordnats, att det kunde nedlåsas, på så sätt utfyllande tomrummet mellan fram- och bakstolsdynan. I denna ställning, med dynorna på sin plats och med tillägg av liggermadrass, mattor och kudde, utgjorde de båda sätena en rätt bekväm säng. Reed sov på förtären sida för att icke Cal skulle äventyra att berka sina långa skankar på rattstängerna, och med detta försiktig-hetsmätt hade de det så bekvämt som i trots någon pullmanssovaren.

Cal hade följt ryggsäcken, ordnat dynorna, utbrett madrassen, ykigt fältarna tillbaka och lagt kuddarna vid huvudgärdet. Reed slog sina armar omkring hals bas, därpå skuttade han över den skramliga sidodörr, i det han viftade med handen åt sin följeslagare.

"Godnatt, pappa X," utropade han.

"Godnatt, Reed, min gosse!"

Reed gav sig till att studera stjärnorna, som lyste lätt och vänligt ned från stjärneganat däruppe, medan Cal styrde sina steg tillbaka till sidan, försänt i betraktelser över barndomens häpnadsväckande undervärld. Han rörde om elden och lade nytt bränsle därpå; sedan satte han sig med ryggen mot en välig trädstram för att njuta av sin sängsång. Dessa sängsångar voro hans stunder för eftertaning. Om dagarna ägnades hans tid och omtanke åt Reed och Antlopem, men om kvällarna, sedan gossen gått till vila, plågade han sitta vid liggerelden och låta nutid, forntid och framtid passera revy.

Gossen hans tid och omsorg åt R5 och Antlopem, men om aftonen, sedan gossen gått till vila, plågade han sitta vid liggerelden och låta nutid, forntid och framtid.

"En sådan gosse han är!" utbrast han för sig själv "Åtta-nio i september, Tjugo-sex, vad, Cal! Med familj men utan hustru. Hur tiden flyr! Och hur den kryper! Bådaderna. Dagarna synas oändliga, men veckorna glida förbi! Åtta år — nio i september. Tjugo-sex, jag brukade tycka, att en man är gammal vid tjugo-sex års ålder. Och han är det. Jag är gammal vid tjugo-sex års ålder."

Han lutade sig tillbaka. Hans breda skuldror vilade mot trädet, medan hans tankar ifrån att sysselsätta sig med Reeds barndom fögo åren tillbaka till hans tidigaste hägkomster. Där sträckte sig den lövrika gatan i den lilla universitetsstaden Kingston; där badade i solljuset den staga trädgård, i vilken han och Celesta lekt som barn. Där voro äppelträdet och gungan och blomsterrabatterna, som ej fingo röras utan tillåtelse. Där stod det bastanta kalkstenshuset, med förstuckit och fönsterluckor överväxta med rankor.

Inne satt hans far i länstolen i förskolan på övre våningen, med böcker uppställda över eldstaden och på vägghyllorna. Det syntes Cal, som om det förskolelärare hade varit fullt av böcker och skuggor, med hans far, mästarekungen bland dem alla, i länstolen framför brassan. Såsom Cal mindes honom, var hans far mycket realist, fast något lutad, med ett ansikte, som drog sig tillbaka, varhelst benknotorna tillstodde det, och en vana att alltid ha brättom. Cal föreställde sig alltid sin fader såsom gammal. Det hade funnits tider, då hans far icke just hade brättom; när gossen hade klivit upp på de långa slants knäna och försökt i de underliga fördjupningarna i ägarrens ansikte. Dessa voro oförgätliga ögonblick, men det var långt emellan dem. Professor Beachs hänsinnet för sitt universitet måste synbarligen löpas dyrt. Och den som betalade, det var Cal.

CAL OCH Celesta. Celesta, två år äldre än Cal, kunde återkalla, dels i minnet, mera i föreställningen, de lyckliga dagarna. Innan modern hädnakallades. Det var dagarna, då pappa icke följt med brättom såsom nu; dagarna för promenader och utflykter och roliga tillställningar kring studiegården. Det var dagarna, enligt vad Celesta sade, ehuru Cal aldrig riktigt satte to därtil, innan de underliga fördjupningarna hade uppenbarat sig i pappas ansikte. Då kommo ångarna för att hämta mamma — så berättade Celesta det — och skickade folk att hämta henne i en svart kista. Och tant Bertha hade kommit för att taga hennes plats.

Cal hade lärt sig först, vad som plöjt de djupa fjärrarna i hans fars ansikte. När han fyllde fjortio år, hade han inkallats i studierummet. "Sitt ned, Calvin, min gosse," hade en röst ur skuggorna sagt. "Jag tror du fyller fjortio år i dag. Nu är du ju en hel karl, eller hur, Cal?"

"Ja, pappa," hade gossen svarat, i det han undrade, för vilket pojkestreck han blivit inkallad.

"Jag är jämnt tre gånger så gammal som du, Calvin; jämnt fyrtyotivå år. Jag är lite vidare gammal, är jag, Calvin?"

Cal hade tyckt, att fyrtyotivå år var en mycket hög ålder, men han aktade sig för att säga så. Han hade lärt, att en professors idéer icke få sättas i fråga.

"Fyrtyotivå är är icke särdeles hög ålder, Calvin," hade hans far utropat; "men den får väl vara hög nog, kan jag tro. Man kan bil mycket trot på jämnt fyrtyotivå år. Men vid fjortio år är man alltså bra ung för att bli lämnad ensam."

"Vad säger du, pappa, tänker du resa bort?" hade Cal frågat, blott till hälften uppfattande faderns mening.

"Ja, Calvin."

"När? För jag följa med? Och Celesta?"

"Icke nu. Senare. Jag skall gå till din mor, Calvin — näron gång i år. Det syntes Cal, att hans far med avsikt satt sig i skuggan, där hans anletsdrag ej kunde klart skönjas. Gossen hade haft en känsla, som om ett groft tag hade återtråts kring bröstkorpen.

"Du måste få veta därom, Calvin, hade hans far fortsatt efter ett uppehåll, "och det är bäst, att du får veta det nu. Jag har sett detta vara i ankalkande, alltsedan din mor gick hädan, förut till och med. Det var därför jag tog de extra klasserna vid universitetet, på det att jag skulle kunna spara ihop något åt dig och Celesta... Det är icke mycket. Hade jag varit jordbrukare eller en maskinist — men universitetsprofessor! Doktor i språk; så skulle man till modersmål — så där ja, det går icke an att bli bitter. När rakningarna äro betalda, räcker det till för dig och Celesta kanske i två år. Sedan får du taga dig fram på egen hand, min gosse."

Cal hade ämnat ge ett modigt svar, men vid de sista orden vilde hans fars röst kvävas, och innan han visste ordet av stod han omlindad med de långa, magra armarna. Deras tårar blandades, och Cal gick ut med en välsägelse och ett minne.

Efter faderns död fick Cal veta, att huset, vilket han betraktat som sitt hem, på något sätt förändrades till förbindelse med universitetet, och att det nu måste utrymmas. Tant Bertha hjälpte honom till rått i en billigare lägenhet och lämnade dem sin välsägelse samt förklarade, att deras lilla kapital skulle räcka längre för två än för tre. Celesta var ju gammal nog att sköta hus-hållet.

En lagarl, vilken tilläts som förmyndare, betalade hyran för deras lilla lägenhet och lämnade dem ett visst underhåll för veckan. Celesta be-tannas vara en god hushållerska, och när de hämtat sig från den första sorgen, blev livet för brodern och systern rätt trevligt. Cal avslutade sin högskolekurs vid sexton års ålder och förklarade sig redo att efterkomma tantens befallning att söka sig anställning, men det var ingalunda i Celestas smak. "När du har genomgått universitetet, Cal," sade hon, "skall du få arbeta för mig. Till dess skall jag arbeta för dig."

Cal gjorde invändningar, men Celesta var fast i sitt sinne, och Cal, som var yngst, hade fått veta, hur orubblig hans systers var, sedan hon fattat en föresatt. "Hushållsarbetet är inrenting," hade hon sagt; "det kan jag göra morgon och afton i en handvändning. Jag kan få anställning på ett kontor, och det skall bli roligt att ha min store bror vid läroverket. Du får arbeta om sommaren. Nog skola vi reda oss."

Cal låt säga sig. Celesta tog plats på ett kontor, och han studerade. Han bekymrade sig icke om något särskilt mål för sin skolgång; det fick avgöras senare. Allt gick väl ett år eller två, men det kom en tid, då Celesta hängivenhet åt kontoret och hushållet syntes låda ett plöjligt avbräck. Mången afton hade hon "stämt möte," vissa aftnar kom hon icke hem till aftonvardens. Filosofisk som alltid, fann sig Cal, om än smått undrande, i laget.

Antigen en dag omtalade Celesta, att hon skulle resa till Montreal; en mycket bättre ställning hade erbjudits henne; hon kunde förtjana mer; det vore till Cale fördel mer än till hennes. Han kunde hålla till på ett pensionat; det bleve mera sällskapligt än i deras ensliga lägenhet. Tanken var icke mycket i Cale smak, men han fög sig däri utan mycken ordväxling.

Sedan Celesta hade rest, sände hon honom pennningar ett par eller tre ränder, frikostigt, men med oregelbundna mellanrum; därpå uppbörde försändelserna aldeles. Lyckligtvis hade Cal funnit sommararbete i ett tryckeri, så att han ej var medellös, men han blev mer och mer ordlig för Celesta. Han hade nys fylt aderton år, och dessa aderton år hade i huvudsak förflutit i skryddande omständigheter hägn. Han var varken misäntänksam eller förlagen. Han hade en obestämmd men överflödande tilltro till det goda i mänskanen. Han var optimist. (Forts.)

Låt Edra pangar stanna i Canada — läs Svenska Canada Tidningen.

Besök Skandinavien i Vintertid! Fira Jul hemma. :-: Res med direkt linje. Vi erbjuda de bästa bekvämligheter med Svenska Amerika Linjen --- Norska Amerika Linjen Skandinaviska Amerika Linjen Julexkursioner avgå direkt från Halifax den 4. Dec. Äng. "Stockholm" och Äng. "United States" Allt kommer att göras för att dessa Julresor komma att bli verkliga lustresor. Beställ hyttplatser i god tid. FRÅN NEW YORK AVGÅ BÅTAR DIREKT TILL SKANDINAVIEN "Oscar II" d. 20 Nov., "Kungsholm" d. 25 Nov., "Beringsfjord" d. 25 Nov., "Stavangerfjord" d. 9 Dec., "Frederik VIII" d. 9 Dec., "Drottningholm" d. 10-Dec. RES MED EN AV DESSA BÅTAR — BESTÄLL PLATS GENAST. Svensk, Norsk och Dansk göra bekvämast resa genom att använda sig av någon av ovanstående linjer. SÄND JULDÅNSGÅRNINGEN HEM TIDIGT! Vi stå alltid till Er tjänst vid befordran av pängingar till de skandinaviska länderna. Högsta dagskurs erhålles, och full garanti för försändelsernas framkomst. P. M. DAHL'S STEAMSHIP AGENCY 325 Logan Ave. Winnipeg.

Anderson Bros. KENORA, ONT. Vi importerar direkt från de skandinaviska länderna; därför kunna vi sälja billigare än de vilka måste betala mellanhanden. Alla varor garanterade. Beställningar uppående till \$15, sändas fraktfritt inom hela Canada. Sänd pängingar med order och ni kunna vara visva om att få dem omedelbart. Fraktfritt. Norsk fetsall, 110 lb tunna \$25.00 Norsk fetsall, 20 lb kanna 4.75 Norsk fetsall, 40 lb kanna 2.50 Kungsall 13 lb kanna 2.75 Kafte, pr lb50-60 Knäckbröd, pr paket6-7.50 Knäckbröd, läda med 18 paket 6.75 Skopor, 5 lb läda 1.75 Skopor, pr lb40 Bakelser, pr lb45 Eulars dricka pr flaska35 Svensk öl30 Hallonsaft45 Väffeljärn 2.50 Råjärn 2.50 Gorojärn 1.50 Munkjärn 1.50 Plattjärn 1.50 Rosettjärn 1.50 Rosett väferjärn 1.50 Sprits spruta 1.75 Pröfy bog, pr st75 Bakelser fornar pr dosa46 Brödkavlar pr st 1.50 Bakelserullar pr st80 Råda Nagoryn, pr lb 40 Råda Arter pr lb 12 Ulkkardor 2.25 Säger 4 2 Trollhattans 1.50 Bågar, 4 ft 3.50 Bågar, ställbara 4.50 Filår, Diamant 40 Mesost, pr lb 30 Lång, Banko 32 tum 2.00 Gråddost, pr lb45 Räkknivar, Eskilstuna 2.25 Kummin ost, pr lb50 Räkknivar, Eskilstuna 2.00 Kordemumma, anis och fenkol 15c, pr oz. LUT FISK TORR, pr lb 35c LUT FISK, LUTAD, pr lb 15c Packad i lädor av 10, 15, 25, 50 och 100 lbs.

SVENSKA BÖCKER & JULTIDNINGAR BONNIER'S 561 THIRD AVENUE NEW YORK CITY, N. Y. Kataloger skickas fritt på begäran.

P. NELSON SPECIERIAFFÄR Winnipeg, Man. 409 Dufferin Avenue Telefon J-6319 Tillhandsållar följande importerade varor: Fet Sill i 10lb Pails \$2.90 Mesost i 1lb Bricks per lb 30 Fet Sill i 20lb Pails 5.25 Götmesost per lb 60 Sill Ordinar i 10lb Pails 2.50 Spisbröd per paket 50 Sill Ordinar i 20lb Pails 4.50 Spisbröd per Läda av 18 Paket 7.50 Ansjovis i 1lb Lots 50 Skopor per Paket 30 Ansjovis i 5lb Pails 2.25 Bruna Bönor per lb 20 Ansjovis i 10lb Pails 4.25 Gula Arter hela per lb 12 1/2 Ansjovis i Burkar 55 Potatis Mjö per lb 25 Gaffelbitar i Burkar 55 Kardemumma, per ounce 15 Fisk Pudding i Burkar 75 Penkol, Anis och Korlander 15 Fiskbulvar i burkar 45 per ounce 30 Apfelsin i burkar 55 Svensk Öl per Flaska 35 Caviar i 1/2 lb burkar 35 Enbärssrap per Flaska 35 Medvurst Göteborg stll 60 Lutfisk Torr per lb 38 Rött Lax per lb 60 Lutfisk, färdig lutad 15 Grädd Ost per lb 45 Lutfisk, färdig lutad 15 Orders från Landsorten expedieras per omgående, posterna F. O. B. Winnipeg.

Gynna våra annonser.